

Ветеринарска комора Србије Veterinary Chamber of Serbia

Број:475/20.06.2022. године

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Управа за ветерину
Омладинских бригада 1
11070 Београд

Н/р Директору

ПРЕДМЕТ: Допис Ветеринарске коморе Србије

Обраћамо Вам се са захтевом за повлачење из примене Правилника о начину вршења службене контроле животиња пре и после њиховог клања на присуство трихинеле у месу. У даљем тексту дајемо образложење за свој захтев у погледу нејасноћа које доносе поједине одредбе Правилника, насагласје са другим прописима и стручним сазнањима, као принципијелним ставовима у погледу начина доношења Правилника и услова које предвиђа Процедура о поступку уписа у регистар лабораторије која врши испитивање на присуство *Trichinella spp.* у месу.

Члан 9.

“Испитивање меса свиња трихиноскопским прегледом/методом компресије у складу са Главом 3, Прилога 1 овог правилника, врши се само код одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла у складу са посебним прописом”.

С обзиром да наведени објекти малог капацитета стављају своје производе у прометна територији Републике Србије, мишљења смо да би преглед у тим објектима требало да се врши искључиво методом вештачке дигестије. Познато је да се метода компресије не користи у земљама ЕУ ни за испитивање меса домаћих свиња. Поред тога што је мање осетљива метода него вештачка дигестија, њеном применом не могу се детектовати ларве *Trichinella* врста које не стварају капсулу. Једња од њих је и *T. pseudospiralis* која је детектована у земљама у окружењу и извесно је да је има и у Србији (Santrac V, Nedic DN, Maric J, Nikolic S, Stevanovic O, Vasilev S, Cvetkovic J, Sofronic-Milosavljevic L. The first report of *Trichinella pseudospiralis* presence in domestic swine and *T. britovi* in wild boar in Bosnia and Herzegovina. Acta Parasitol. 2015 Sep;60(3):471-5. doi: 10.1515/ap-2015-0066. PMID: 26204186).

Члан 11.

Члан 11 предвидео је провере квалитета рада од стране референтне лабораторије која још увек не постоји у Републици Србији.

Члан 11 даје могућност вршења прегледа меса од стране ветеринарских субјеката који нису акредитовани, међутим “Програм мера” наводи да се преглед меса пројеклом од дивље свиње врши искључиво акредитованом методом вештачке дигестије.

Ветеринарска комора
Србије

Булевар ЈНА 18
11129 Београд

Телефони:
011 – 2684 597
011 – 2685 619

Телефон/Факс:
011 – 2687 475

E-mail: vetks@eunet.rs

Web: www.vetks.org.rs

Маса узорка производа од меса

Знамо да ни прописи ЕУ не дефинишу масу узорка у производима од меса (пршут, ферментисане кобасице...) У случајевима епидемија узорци те врсте који се доводе у везу са епидемијом се испитују у лабораторијама, стога би требало дефинисати масу тих узорака.

Референтна метода испитивања - метода вештачке дигестије

Познато нам је да “COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2015/1375 of 10 August 2015 laying down specific rules on official controls for *Trichinella* in meat” описује методе на начин који сте навели у Правилнику (48/22), али пошто Правилник није истоветан Уредби, можда би требало да наведете стандард SRPS EN ISO 18743 као референтну методу. Ова метода је описана у стандарду који је прихватио Институт за стандардизацију Србије: “Откривање ларви *Trichinella* у месу методом вештачке дигестије (SRPS EN ISO 18743)”. У том случају евентуалне измене стандарда, не би захтевале и измену правилника. Такође, постоје и неслагања у самом извођењу методе описаном у SRPS EN ISO 18743 и Правилнику (48/22), на пример температуре вештачке дигестије се разликује.

“У складу са Правилником (48/22) узорак замрзнутог меса или језика (после уклањања површинског везивно-ткивног слоја, који не може да се дигестује/свари), уситњава се у уређају за млевење меса, а величина узорка мора сразмерно да се повећа” - SRPS EN ISO 18743 даје посебан, обавезујући додатак у којем је описана процедура обраде замрзнутог узорка, која се разликује од уобичајене процедуре (продужава се време седиментације). Поступање са замрзнутим узорцима у Правилнику (48/22) није наведено, а при томе није јасно у односу на коју масу узорка “ величина узорка мора сразмерно да се повећа”.

Трихиноскопски преглед

“з) од сваког узорка узетог од друга четири мишића **дивље свиње**, сече се седам комадића величине зрна овса, што укупно износи **28 исечака**”. - метода компресије не примењује се за испитивање меса дивљих свиња, и број исечака је дупло мањи у односу на предилекционо место (за корен дијафрагме наведено је да се испитује 56 исечака).

“и) у случају несигурног резултата, испитивање се понавља на другим узорцима и исечцима/препаратима све док се не добије поуздан резултат ” - нејасно је шта несигуран резултат подразумева? Мишљења смо да та категорија не би требало да постоји с обзиром да се ради о паразиту који може озбиљно угрозити здравље већег броја људи.

Што се тиче Процедуре о поступку уписа у регистар лабораторије која врши испитивање на присуство *Trichinella spp.* у месу поставља се питање потребе уписа ветеринарских субјеката у исти обзиром на то да су већ уписани приликом регистрације. Посебно је иритирајући захтев да се за упис изврши уплата републичке административне таксе у износу од **13.070,00 РСД** и **1.660,00 РСД**. Подсећамо вас да је ВКС у више наврата захтевала од Управе за ветерину увећање такси за поједине послове које обављају ветеринарски субјекти и увек је одговор био негативан. Но, када је потребно “разрезати” таксу у другом смеру не постоје никакве препреке, нити по питању обавезе, нити по питању висине износа. Из ових разлога ВКС ће позвати своје чланове и ветеринарске субјекте да не подносе захтев за упис у регистар.

На крају са жаљењем морамо да констатујемо да је и овај Правилник донет без учешћа Ветеринарске коморе Србије, иако у члану 4., тачка 12, Статута, на који је сагласност дало Министарство, као један од задатака и циљева Коморе стоји да “Предлаже и учествује у доношењу прописа из области ветеринарства и сарађује са другим министарствима и другим органима” те је то још један разлог за подношење овог захтева.

Срдачан поздрав,

Председник Ветеринарске коморе Србије
Мишо Коларевић с.р.

